

Programy Interreg Region Morza Bałtyckiego, Interreg Europa Środkowa, Interreg Europa 2021-2027 dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Korzyści dla Miasta Bydgoszczy
ze współpracy międzynarodowej

Grzegorz Boroń
Urząd Miasta Bydgoszczy

Seminarium informacyjne on-line

11 stycznia 2022 r.

Miasto Bydgoszcz – bogate w doświadczenia z realizacji projektów we współpracy międzynarodowej

1. Projekty w ramach programu Interreg Europa Środkowa:

- COBRAMAN (2008-2012 – Miasto Bydgoszcz jako LP)
- REURIS (2008-2012)
- CEC5 (2011-2014)
- SHIFT-X (2012-2014)
- GreenerSites (2016-2019)
- CWC (2019-2022)

2. Projekty w ramach programu Interreg Region Morza Bałtyckiego:

- EMMA (2016-2019)
- COMBINE (2019-2021)

Miasto Bydgoszcz – bogate w doświadczenia z realizacji projektów we współpracy międzynarodowej

3. Inne programy:

- Instrument Finansowy na rzecz Środowiska – projekt LAKS (2009-2011)
- Program Europa dla Obywateli – projekt 3x20net (2010-2012)
- URBACT – BeePathNet (2018-2021)

4 . Doświadczenia ze zrealizowanych wcześniej projektów:

INCORE - 5 PR, PROMOTE - 6 PR, INWATER – INTERREG

Utworzenie Referatu ds. realizacji projektów w kooperacji międzynarodowej – 2009 r.

Projekty „miękkie”, w niektórych możliwy dodatkowy komponent inwestycyjny

Obszary realizacji projektów:

- Rewitalizacja terenów zdegradowanych: **COBRAMAN, GreenerSites**
- Rewitalizacja terenów nadrzecznych: **REURIS**
- Efektywność energetyczna: **CEC5**
- Poprzemysłowe dziedzictwo kulturowe: **SHIFT-X, Forget Heritage**
- Śródlądowe drogi wodne: **EMMA**
- Zintegrowana gospodarka o obiegu zamkniętym: **CWC**
- Transport kombinowany: **COMBINE**
- Ochrona klimatu: LAKS, 3x20 Net
- Miasta inteligentne: mySMARTLife
- Bioróżnorodność: BeePathNet
- Zarządzanie zielenią, współpraca ze społecznością: Bez lipy!
- * w kolorze czerwonym przedstawiono projekty omówione w dalszej części, w kontekście korzyści z realizacji (współfinansowanie ze środków Programów Interreg)

PROJEKT COBRAMAN

„Menadżer do spraw koordynacji działań rewitalizacyjnych terenów przemysłowych”

Program CENRAL EUROPE

grudzień 2008 – sierpień 2012

Budżet projektu: 3,62 mln €

Budżet Miasta Bydgoszczy:
596.866 €, w tym inwestycja
244.000 €

(dofinansowanie 100%)

Dodatkowo z budżetu miasta
na realizację inwestycji
- rekultywację terenu
przeznaczono 727.698 PLN

9 Partnerów (5 krajów)

Lider projektu: Miasto
Bydgoszcz

DLACZEGO PROJEKT COBRAMAN?

Cel projektu: zapewnienie zrównoważonego rozwoju w miastach Europy Środkowej poprzez interdyscyplinarne zarządzanie terenami przemysłowymi - wypracowanie zintegrowanej koncepcji zarządzania terenami przemysłowymi

Przyczyny przystąpienia do realizacji projektu:

- tereny przemysłowe, zdegradowane są problemem każdego miasta przemysłowego
- tereny przemysłowe są zagrożeniem dla środowiska i zdrowia ludzi
- długi i złożony proces rewitalizacji
- konieczne zaangażowanie specjalistów, polityków, inwestorów
- konieczna wiedza, doświadczenie - doświadczenia instytucji bardziej zaawansowanych w kwestii postępowania z terenami przemysłowymi, pozwolą na wypracowanie sposobów na zarządzanie i wprowadzenie w urzędach stanowiska - menadżera terenów przemysłowych
- brak standardów edukacyjnych w kształceniu menadżerów
- właściwe wykorzystanie terenów przemysłowych w mieście przyczyni się do ograniczenia wykorzystania terenów zielonych
- rozwiązanie lokalnego problemu (zanieczyszczenie gleby)

PROJEKT COBRAMAN

Korzyści z realizacji projektu i współpracy międzynarodowej:

- lokalnie:

- ✓ przeprowadzono badanie gruntu i opracowano projekt rekultywacji
- ✓ rekultywacja silnie zanieczyszczonego terenu w centrum miasta nad rzeką, na którym w przeszłości funkcjonowała fabryka papy - poprawa jakości środowiska
- ✓ zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjne (plac zabaw)

- ✓ przeszkolono na międzynarodowych szkoleniach 2 menadżerów terenów przemysłowych

PROJEKT COBRAMAN

Korzyści z realizacji projektu i współpracy międzynarodowej:

- doświadczenia partnerów - dostrzeżono potrzebę przeprowadzenia inwentaryzacji terenów przemysłowych (baza danych w formie GIS), utworzenia strategii miejskiej dla terenów przemysłowych i włączenia tych zagadnień w polityki i strategię miejskie
- WSG (studia podyplomowe w dziedzinie zarządzania – 30 osób z regionu ukończyło studia), jedyne studia o tym profilu w regionie, niewiele podobnych ofert edukacyjnych w kraju
- baza danych dobrych praktyk (projekty rewitalizacyjne przedstawione w formie bazy danych)
- duże zainteresowanie ekspertów rezultatami COBRAMAN (instytutów, uczelni)
- integracja środowisk związanych z rekultywacją podczas sesji panelowej na konferencji finałowej
- promocja Miasta na szczeblu lokalnym, krajowym i międzynarodowym, Bydgoszcz rozpoznawana jako uczestnik międzynarodowych projektów
- pełnienie roli Lidera projektu – mamy większy wpływ na możliwość definiowania jego celów i realizację niż w przypadku PP, doświadczenie w koordynacji dużego międzynarodowego zespołu projektowego,

PROJEKT GreenerSites

„Środowiskowa rehabilitacja terenów przemysłowych w Europie Środkowej”

Program INTERREG Europa Środkowa 2014-2020

czerwiec 2016 - maj 2019

Budżet projektu: 3,79 mln €

Budżet Miasta: 286 860 €, w tym 148 000 €
na działania pilotażowe (dofinansowanie
85%)

11 partnerów z 5 krajów: Włochy, Niemcy,
Słowenia, Chorwacja i Polska

14 partnerów stowarzyszonych (w tym z
Polski: RDOŚ, WIOŚ, Urząd Marszałkowski
Woj. Kujawsko-Pomorskiego, BPPT)

Lider projektu: Miasto Wenecja, Włochy

PROJEKT GreenerSites

Korzyści z realizacji projektu i współpracy międzynarodowej:

- działanie pilotażowe w Bydgoszczy: badanie wpływu dawnych Zakładów Chemicznych „Zachem” na tereny sąsiedniego osiedla Łęgnowo Wieś - podjęcie działań na terenie osiedla, gdzie występuje zagrożenie dla mieszkańców, problemy społeczne, własnościowe i środowiskowe
- wykonano inwentaryzację otworów obserwacyjnych,
- na granicy osiedla wybudowano 15 nowych piezometrów do monitoringu,
- dokonano oceny jakości wód napływających do Łęgnowa Wsi z terenu dawnego Zachemu. Analizy gruntu i wody gruntowej obejmowały szerokie spektrum substancji charakterystycznych dla produkcji dawnych zakładów chemicznych.
- na podstawie uzyskanych danych oraz danych historycznych wykonano model hydrogeologiczny przepływu wód gruntowych i migracji zanieczyszczeń.
- zbadano glebę z terenu Łęgnowa-Wsi i wykonano analizę ryzyka zdrowotnego oraz określono niezbędny zakres monitorowania terenów zamieszkałych w przyszłości.
- realizacja działań pilotażowych – ok. 600 000 zł (85% z EFRR)
- nawiązanie współpracy z RDOŚ i społecznością
- opracowanie przydatnych dokumentów
- udział w szkoleniach (pracownicy UM, mieszkańcy)
- wzrost świadomości

PROJEKT REURIS

„Rewitalizacja Miejskich Przestrzeni Nadrzecznych”

Cel projektu: stworzenie pakietu zasad rewitalizacji miejskich przestrzeni nadrzecznych i zilustrowanie ich w Podręczniku Najlepszych Praktyk

- Celem - wypracowanie wspólnego, kompleksowego podejścia do kształtowania terenów nadrzecznych

Przyczyny przystąpienia do realizacji projektu:

- zaniedbane sąsiedztwo Brdy i Kanału Bydgoskiego
- możliwość realizacji inwestycji - kolejny etap programu zwracania się miasta ku rzece
- długi i złożony proces rewitalizacji
- konieczność zaangażowania specjalistów, polityków, inwestorów, społeczeństwa

Program CENTRAL
EUROPE

wrzesień 2009 – sierpień
2012

Budżet całkowity
projektu: 3,40 mln €

Budżet Miasta

Bydgoszcz: 633.528 €
(dofinansowanie 85%),
w tym inwestycja
425.000 €

Dodatkowo z budżetu
Miasta na realizację
inwestycji przeznaczono
2.084.784 PLN

8 Partnerów (3 kraje:
Niemcy, Czechy i Polska)

Lider projektu: Główny
Instytut Górnictwa,
Katowice, Polska

PROJEKT REURIS

Korzyści z realizacji projektu i współpracy międzynarodowej:

- wymiana doświadczeń dot. rewitalizacji (aspekty techniczne, prawne, społeczne)
- współpraca międzynarodowego zespołu nad opracowaniem dokumentów: dot. metod rewitalizacyjnych - Rewitalizacja rzek miejskich - **Przewodnik praktyczny, Podręcznika** – Rzeki w miastach – przestrzenie pełne życia (metody planowania i realizacji, zaangażowanie interesariuszy)
- **inwestycja pilotażowa** – rewitalizacja odcinka parku nad Starym Kanałem (odtworzenie zasobów przyrodniczych i elementów dziedzictwa kulturowego, przywrócenie dawnego znaczenia miejsca, uporządkowanie/poprawa publicznej przestrzeni położonej nad wodą)
- Nowe zagospodarowanie terenu - wprowadzono elementy służące wypoczynkowi i rekreacji w sąsiedztwie niedostępnej dotąd strugi.
 - ✓ wykonano nowe ścieżki, place wypoczynkowe, siedziska skarpowe, schody terenowe, trzy kładki nad strugą, ozdobne szklane szykany w wodzie i nowe oświetlenie (w tym podwodne), plac zabaw dla dzieci, placyk ze stolikami szachowymi oraz nowe nasadzenia roślinne, zamontowano nowe wyposażenie parku typu ławki, kosze i stojaki rowerowe
 - ✓ wykonano koncepcję programowo – przestrzenną dla całego obszaru parku nad Starym Kanałem (65 ha)

PROJEKT CEC5

„Demonstracja efektywności energetycznej i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych”

Cele projektu

- promocja efektywności energetycznej (EE) oraz odnawialnych źródeł energii (OZE) w budynkach publicznych w celu podwyższenia zainteresowania budynkami o prawie zerowym zapotrzebowaniu na energię (near zero energy demand buildings)
- wdrożenie procedury certyfikacji budynków przy użyciu projektowego narzędzia CESBA pod kątem efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii

Przyczyny przystąpienia do realizacji projektu:

- kontynuacja działań dot. ochrony klimatu, rozpoczętych w ramach projektów LAKS i 3x20 Net
- konsekwencja i dopełnienie podjętych zobowiązań - realizacja polityki ochrony klimatu (POKASZK), SEAP, redukcja emisji GHG
- możliwość realizacji inwestycji – budynek pasywny
- przygotowanie samorządu i społeczeństwa do spełnienia wymagań UE dot. budownictwa energooszczędnego

Program Central Europe
październik 2011 – grudzień 2014

Budżet projektu: 1.34 mln €

Budżet Miasta Bydgoszczy:
585.500 € (dofinansowanie 85%)

Inwestycja pilotażowa w ramach
projektu: 386.000 €

**Całkowity koszt inwestycji
z dodatkowymi środkami
Miasta Bydgoszczy** (roboty
+ dokumentacja): 962.363 EUR

12 partnerów z 8 krajów (Austria,
Czechy, Niemcy, Węgry, Włochy,
Słowenia, Słowacja i Polska)

Lider projektu: Agencja Rozwoju
Regionalnego Vorarlberg, Austria

PROJEKT CEC5

Korzyści z realizacji projektu i współpracy:

- **Inwestycja pilotażowa** - budowa demonstracyjnego budynku w technologii pasywnej, zaopatrzonego w OZE, **funkcja dydaktyczna** - żywe laboratorium dla uczniów Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2. Szkoła ta od 2011 r. kształci młodzież w klasie o profilu urządzenia i systemy energii odnawialnej, **charakter demonstracyjny** – obiekt dostępny publicznie po umówieniu, propagowanie budownictwa pasywnego, energooszczędnego (zastosowane rozwiązania budowlane, materiały i urządzenia)
- **wzrost świadomości** społeczeństwa dot. budownictwa energooszczędnego: **szkolenia** w zakresie budownictwa energooszczędnego, stosowania narzędzi do certyfikowania budynków pod względem zużycia energii, ekologicznym, społecznym, kierowanych do różnych grup odbiorców, **wizyty studyjne** w obiektach energooszczędnych - pracownicy Wydziału Inwestycji Miasta, ogólnie dostępna **wystawa dot. budownictwa energooszczędnego**, przeprowadzenie certyfikacji budynków publicznych

PROJEKT SHIFT-X

„Dziedzictwo kulturowe motorem zmian społeczno-gospodarczych w regionach przemysłowych”

Program Central Europe

październik 2012 – grudzień 2014

Budżet projektu: 1,75 mln €

Budżet Miasta 268 050 €
(dofinansowanie 85%)

8 partnerów z 5 krajów: Niemcy, Austria, Belgia, Czechy i Polska

Lider projektu: Region Chemitz
Zwickau, Niemcy

PROJEKT SHIFT-X

Korzyści z realizacji projektu i współpracy międzynarodowej:

- wymiana doświadczeń - poznanie stosowanych praktyk w celu wykorzystania dziedzictwa poprzemysłowego do rozwoju miast/regionów
- opracowanie strategii zarządzania dziedzictwem poprzemysłowym oraz integracja z dokumentami strategicznymi miasta
- opracowanie kulturowego szlaku poprzemysłowego - **Szlaku Wody Przemysłu i Rzemiosła w Bydgoszczy TeH₂O**:
 - waloryzacja dziedzictwa poprzemysłowego
 - wirtualny – strona internetowa
 - tradycyjny, oznakowanie i system informacyjny (ulotki, mapki, stojaki, film promocyjny)
- przywrócenie roli obiektom poprzemysłowym, które często są już zdegradowane, w przyszłości rewitalizacja obiektów, nadanie obiektom nowych wartości i funkcji, budowanie tożsamości miasta
- popularyzacja wiedzy o historii bydgoskiego przemysłu
- innowacyjna kampania promująca dziedzictwo (w tym objazdowy autobus)

SZLAK WODY,
PRZEMYSŁU
I RZEMIOSŁA
W BYDGOSZCZY

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

SHIFT-X project is implemented through the CENTRAL EUROPE Programme co-financed by the ERDF.

[.fb.com/bydgoszczpl](http://fb.com/bydgoszczpl)

PROJEKT Forget Heritage

„Poprawa zarządzania obiektami dziedzictwa kulturowego poprzez ich udostępnianie na działalność przemysłu kulturowego i kreatywnego”

Program INTERREG Europa Środkowa

czerwiec 2016 - maj 2019

Budżet projektu: 2,4 7mln €

Budżet Miasta: 261 825 €
(dofinansowanie 85%)

10 partnerów z 7 krajów:
Włochy, Słowenia, Niemcy,
Węgry, Chorwacja, Czechy i
Polska

Lider projektu: Miasto
Genua, Włochy

PROJEKT Forget Heritage

Korzyści z realizacji projektu i współpracy międzynarodowej:

- przebadano potrzeby szkoleniowe
- przeprowadzono szkolenia dla przedstawicieli sektora przemysłów kreatywnych i kulturowych, instytucji zarządzających obiektami kultury i dziedzictwa kulturowego oraz operatorów projektów pilotażowych
- stworzono narzędzie do mapowania obiektów nieużytkowanych przez mieszkańców
- opracowano ważne, ogólnodostępne dokumenty m.in.: „Podręcznik Zarządzania”, „Poradnik Strategiczny”, „Wytyczne w zakresie zaangażowania mieszkańców w waloryzację obiektów historycznych”, „Ponadnarodowy model szkoleniowy dla rozwoju zarządzania obiektami dziedzictwa”
- autorka zdjęć dot. warsztatów, poniżej: Kaja Szatkowska

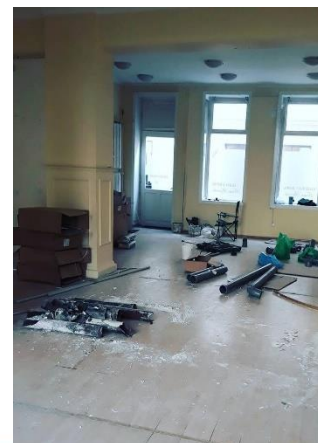
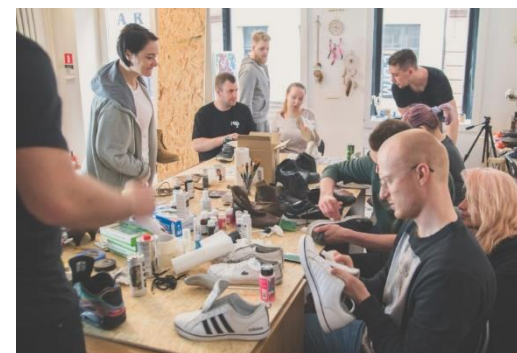

PROJEKT Forget Heritage

Korzyści z realizacji projektu i współpracy międzynarodowej:

Realizacja działania pilotażowego w Bydgoszczy (ul. Jezuicka 20-22) pn. „Młodzi rzemieślnicy na Starym Mieście” (wsparcie dostępu do pracy dla młodego pokolenia, innowacyjne rozwiązania - testowanie modelu współpracy publiczno-prywatnej)

- w wyniku konkursu wyłoniono Operatora Stowarzyszenie Pracownia, które prowadziło zajęcia w obszarze przemysłów kulturowo-kreatywnych przez 3 lata,
- aktywizacja młodego środowiska – Miasto udostępniło lokal, przestrzeń (do remontu), do propagowania lokalnego rzemiosła,
- pustostan o znaczeniu historycznym dostał drugie życie, zmiana charakteru funkcjonowania lokalu,
- sfinansowano zakup sprzętu niezbędnego do funkcjonowania Centrum Kreatywności oraz zabezpieczono środki na realizację uzgodnionych działań przez Operatora (szkolenia, warsztaty, itp.)
- wzrost zaangażowania młodego pokolenia w życie miasta

PROJEKT EMMA

„Zwiększenie mobilności towarów i logistyki w Regionie Morza Bałtyckiego poprzez wzmocnienie transportu śródlądowego i morskiego oraz promocję nowych międzynarodowych usług żeglugowych”

Program INTERREG Region
Morza Bałtyckiego

marzec 2016 – luty 2019

Budżet projektu: 4.42 mln €

Budżet Miasta Bydgoszczy:
352.475 € (dofinansowanie 85%)

21 Partnerów (5 krajów
nadbaltyckich: Niemcy,
Finlandia, Szwecja, Litwa
i Polska)

43 Partnerów stowarzyszonych
(z Polski, m.in. Żegluga
Bydgoska, RZGW Gdańsk)

Lider projektu: organizacja
wspierania biznesu Port of
Hamburg Marketing

PROJEKT EMMA

Cel: Zwiększenie świadomości wśród decydentów i wsparcie rozwoju śródlądowego transportu wodnego jako atrakcyjnego elementu multimodalnego łańcucha dostaw

Korzyści z realizacji projektu i współpracy międzynarodowej:

- opracowanie istotnych dla Miasta Bydgoszczy dokumentów:
 - ekspertyzy dotyczące zbadania potencjału przemysłowego, analizy popytowe. Identyfikacja nowych usług związanych z rozwojem Śródlądowych Dróg Wodnych,
 - **Projekt pilotażowy – opracowanie studium lokalizacyjnego dla portu multimodalnego Bydgoszcz - Solec Kujawski, we współpracy z Województwem Kujawsko-Pomorskim,**
- projekt pilotażowy – **utworzenie Centrum Informacji i Promocji Śródlądowych Dróg Wodnych w Bydgoszczy, współpraca z UKW,**
- **realizacja pilotażowego rejsu kontenerowego z Gdańska do Warszawy, współpraca z Województwem Kujawsko-Pomorskim, test możliwości żeglugowych,**
- promocja Śródlądowych Dróg Wodnych w lokalnym, regionalnym środowisku
- współpraca z MPU, UKW, poznanie dobrych praktyk - udział w wizytach studyjnych

PROJEKT City Water Circles

„Modele współpracy miejskiej służące poprawie efektywności zużycia wody i ponownego wykorzystania w funkcjonalnych obszarach miejskich Europy Środkowej z zastosowaniem zintegrowanej gospodarki o obiegu zamkniętym”

Program INTERREG Europa
Środkowa

Okres realizacji: 2019 -2022

Budżet projektu: 2. 68 mln €

Budżet Bydgoszczy: 265 118 €

11 partnerów (6 krajów)

Lider projektu: City of Zuglo

PROJEKT City Water Circles

Cel: promowanie korzystania z wody deszczowej jako wspólnego zasobu i wprowadzanie innowacyjnego podejścia do ekologicznego nawadniania przestrzeni publicznych

Korzyści z realizacji projektu i współpracy międzynarodowej:

- Projekt pilotażowy – 2 ogrody deszczowe z prezentacją kilku typów rozwiązań retencjonowania wody – możliwość organizacji wizyt studyjnych (Urząd Miasta Bydgoszczy i MWiK),
- opracowanie Strategii gospodarki o obiegu zamkniętym zagospodarowania wody deszczowej w mieście, która może być podwaliną pod nowe projekty i pozyskiwanie funduszy (współpraca mieszkańcy, Politechnika Bydgoska, MWiK)
- przeprowadzenie szkoleń, warsztatów krajowych, międzynarodowych (pracownicy Urzędu Miasta, mieszkańcy)
- opracowanie podręczników dobrych praktyk, wymiana międzynarodowa
- współpraca z MWiK
- aktywizacja społeczna i włączenie grup interesariuszy do działań projektowych – kampania podnosząca świadomość społeczną na temat możliwości wykorzystania wody
- koncepcje zagospodarowania wody deszczowej dla 6 obiektów miejskich

- cykl szkoleń dla pracowników i interesariuszy na temat możliwości wykorzystania, wody szarej, deszczowej i ścieków

PROJEKT COMBINE

„Wzmocnienie transportu kombinowanego w Regionie Morza Bałtyckiego”

Program INTERREG Region Morza Bałtyckiego

Okres realizacji: 2019 -2021

Planowany budżet projektu: 3.50 mln €

Planowany budżet Miasta Bydgoszczy: 180 000 €

14 partnerów (8 krajów)

Lider projektu: Hafen Hamburg Marketing

PROJEKT COMBINE

Korzyści z realizacji projektu i współpracy międzynarodowej:

- opracowanie dokumentów istotnych dla Miasta
 - z zakresu analizy dostaw/przepływu towarów oraz technologii przeładunkowych, które mogą być wdrożone do koncepcji platformy multimodalnej Bydgoszcz – Solec Kujawski
 - Koncepcja transportu w ramach ostatniej mili dla platformy multimodalnej Bydgoszcz – Solec Kujawski
- wymiana doświadczeń – udział w wizytach studyjnych w terminalach w Regionie Morza Bałtyckiego
- promocja działań poprzez webinary i podcasty
- współpraca z MPU

Korzyści z uczestnictwa w projektach

realizacja celów ochrony klimatu i adaptacji do skutków zmian klimatu określonych w dokumentach strategicznych UE i PL

przystąpienie do Porozumienia Burmistrzów

unowocześnienie struktury Urzędu Miasta – utworzenie zespołu ds. realizacji międzynarodowych projektów, Energetyk Miejski i jego Zespół

współpraca z jednostkami miejskimi, podnoszenie świadomości

Korzyści z uczestnictwa w projektach

realizacja celów środowiskowych określonych w strategii miasta i innych dokumentach programowych

powiększenie budżetu miasta; środki na realizację ...
Poziom dofinansowania 50, 85 i 100%

wpływ na tworzone metodyki i systemy kształcenia

trwały efekt - zrealizowane inwestycje: zagospodarowana przestrzeń publiczna, wzrost EE i redukcja emisji CO₂

Korzyści z uczestnictwa w projektach

włączenie mieszkańców do współdecydowania np. o charakterze planowanych procesów rewitalizacyjnych

promocja miasta w skali ogólnopolskiej i europejskiej

nawiązanie kontaktów – owocuje nowymi projektami

podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w realizację projektów, zdobycie doświadczenia w realizacji projektów

Dziękuję za uwagę

Grzegorz Boroń

Dyrektor

Wydziału Zintegrowanego

Rozwoju i Środowiska

Urząd Miasta Bydgoszczy

(52) 58 58 102

gboron@um.bydgoszcz.pl

B. Katarzyna Napierała

Wydział Zintegrowanego

Rozwoju i Środowiska

Urząd Miasta Bydgoszczy

Kierownik Referatu Projektów

Międzynarodowych

(52) 58 58 373

k.napierala@um.bydgoszcz.pl